

Laki

työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaantamista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään

1 §

Voimaan tulevat säädökset

Seuraavat lait tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025:

- 1) laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (/);
- 2) laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä (/);
- 3) laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muuttamisesta (/).

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 12, 13, 15 ja 16 § tulevat kuitenkin voimaan jo 1 päivänä huhtikuuta 2023. Mainitun lain 113 § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2033.

2 §

Kumottavat lait

Tällä lailla kumotaan 1 päivästä tammikuuta 2025:

- 1) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettu laki (916/2012);
- 2) työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettu laki (1369/2014).

3 §

Määräaika työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta koskevien ilmoitusten tekemiselle

Kuntien on toimitettava työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta koskevat ilmoitukset työ- ja elinkeinoministeriölle noudattaen, mitä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 15 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään, kuitenkin viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2023. Edellä mainittu määräaika koskee myös mainitun pykälän 4 momentissa tarkoitettua suunnitelmaa sekä tämän lain 8 §:n 2 momentin mukaista ilmoitusta.

Jos ilmoitusta ei toimiteta 1 momentissa tarkoitettuun määräaikaan mennessä, työ- ja elinkeinoministeriö käynnistää työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 16 §:ssä tarkoitetun menettelyn työllisyysalueiden muodostamiseksi.

4 §

Poikkeaminen järjestämisvastuulle asetetuista vaatimuksista

Poiketen siitä, mitä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 12 §:ssä säädetään, valtioneuvosto voi antaa työllisyysalueelle luvan järjestää työvoimapalveluita, kun työllisyysalueen työvoiman määrä alittaa 20 000 henkilöä. Poikkeaminen on mahdollista, jos vähintään yksi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- 1) työvoimapalvelujen järjestämisen edellyttämän toiminnallisen kokonaisuuden muodostaminen ei saaristoisuuden tai pitkien etäisyyksien vuoksi ole muutoin tarkoituksenmukaista;
- 2) se on tarpeen suomen- tai ruotsinkielisten asukkaiden kielellisten oikeuksien turvaamiseksi;
- 3) se on tarpeen saamelaisten kieltä ja kulttuuria koskevien oikeuksien turvaamiseksi;
- 4) työllisyysalueen muodostaminen edellyttäisi useamman Tilastokeskuksen tilastollisen luokitukseen perustuvan työssäkäyntialueen yhdistämistä; tai

5) poikkeuslupan myöntäminen on alueelliset, palvelujen järjestämistä koskevat ratkaisut, palvelujen tarve, palvelujen kustannukset sekä muut palvelujen järjestämiseen liittyvät tekijät huomioon ottaen muusta erityisestä syystä perusteltua, jos työvoimapalvelujen järjestämiseksi on tehty sopimus tai päätös sekä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 15 §:n 4 momentissa tarkoitettu suunnitelma, joka turvaa riittävän palvelutason.

Poikkeuslupa edellyttää lisäksi, että kunta tai työllisyysalueen muodostavat kunnat osoittavat riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit työvoimapalvelujen järjestämiseksi eikä alueen sekä muun työllisyysalueen palvelutaso poikkeuksen seurauksena merkittävästi heikkene.

Työllisyysalueen on tehtävä hakemus valtioneuvostolle 3 §:n 1 momentissa tarkoitettussa määräjässä. Hakemukseen on liitettävä työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 15 §:n 4 momentissa tarkoitettu suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämisestä ja selvitykset vähintään yhden 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettua edellytyksen täyttymisestä.

Valtioneuvoston päätös voidaan panna täytäntöön valituksesta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

5 §

Järjestämisvastuun siirtyminen

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu ja siihen liittyvät tehtävät siirtyvät työ- ja elinkeinotoimistoilta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskukselta (*kehittämis- ja hallintokeskus*) työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitetuille työvoimaviranomaisille 1 päivänä tammikuuta 2025.

6 §

Henkilöstön siirtyminen

Työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisen yhteydessä kuntien järjestämisvastuulle siirrettävien tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto työ- ja elinkeinotoimistoista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja kehittämis- ja hallintokeskuksesta kuntiin ja kuntayhtymiin katsotaan liikkeenluovutukseksi.

Poiketen siitä, mitä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 4 §:ssä säädetään julkisesta hakumenettelystä, kunta tai kuntayhtymä voi ottaa palveluksessaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain voimaan tullessa olevan työsopimussuhteisen työntekijän vastaavaan virkasuhteeseen ilman julkista hakumenettelyä. Virkasuhteeseen ottaminen ilman julkista hakumenettelyä edellyttää, että henkilön palvelussuhde on jatkunut ilman keskeytystä mainitun lain voimaantulon jälkeen. Edellä mainitun poikkeuksen mukainen virkasuhteeseen ottaminen on mahdollista tehdä vuoden 2025 loppuun asti.

Kuntiin ja kuntayhtymiin siirtyy 1 päivänä tammikuuta 2025 työ- ja elinkeinotoimistoista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja kehittämis- ja hallintokeskuksesta siirtyvään

henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka. Valtio korvaa kuntien ja kuntayhtymien vastuulle siirtyvän lomapalkkavelan.

7 §

Vireillä olevien asioiden siirtyminen

Työ- ja elinkeinotoimistossa, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa, kehittämis- ja hallintokeskuksessa tai työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetussa laissa (1269/2020) tarkoitetussa kokeilukunnassa tämän lain 1 §:n 1 momentissa mainittujen lakien voimaan tullessa vireillä olevat asiat, jotka työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain tai muun lain nojalla kuuluvat jatkossa työvoimaviranomaiselle, siirtyvät sille työvoimaviranomaiselle, jolle tehtävät järjestämisvastuun myötä siirtyvät, jollei muualla lainsäädännössä toisin säädetä.

8 §

Toimitilat

Työ- ja elinkeinotoimistojen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen käytössä olevat työvoimapalvelujen järjestämiseen tarkoitetut toimitilat siirtyvät työvoimaviranomaisten hallintaan 1 päivänä tammikuuta 2025. Kehittämis- ja hallintokeskus siirtää toimitilojen vuokrasopimukset työvoimaviranomaisille.

Jos työvoimaviranomainen ilmoittaa, ettei se halua ottaa vastaan vuokrasopimusta, eikä Kehittämis- ja hallintokeskus pysty päättämään sopimusta ennen järjestämisvastuun siirtymistä, toimitilaa koskevat velvoitteet siirtyvät työvoimaviranomaiselle. Tämän jälkeen työvoimaviranomainen voi irtisanoa tai siirtää vuokrasopimuksen sopimusehtojen mukaisesti. Työvoimaviranomainen ja kehittämis- ja hallintokeskus voivat sopia 1 momentissa tarkoitettujen toimitilojen hallinnasta sekä toimitilojen hallintaa koskevien vuokrasopimusten siirrosta ja voimassaolosta myös toisin kuin tässä pykälässä säädetään.

9 §

Omaisuuksien siirtyminen

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat siirtyvät korvauksetta työvoimaviranomaisille työ- ja elinkeinotoimistoilta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta sekä kehittämis- ja hallintokeskukselta 1 päivänä tammikuuta 2025. Jos työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitetut tehtävät siirtyvät useammalle kuin yhdelle työvoimaviranomaiselle, omaisuus siirtyy tehtävien siirtymistä vastaavassa suhteessa, elleivät valtio ja työvoimaviranomaiset toisin sopia.

10 §

Sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

Työ- ja elinkeinotoimisto, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kehittämis- ja hallintokeskus siirtävät työvoimaviranomaisille työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2025. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, valtion ja työvoimaviranomaisten on sovittava sopimukseen liittyvien vastuiden siirtymisestä.

11 §

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain nojalla järjestettyyn palveluun tai tehtyyn päätökseen sovellettava lainsäädäntö

Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitettuun palveluun, tukeen, korvaukseen tai avustukseen, sovelletaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jos palvelu on alkanut tai tuki, korvaus tai avustus on myönnetty ennen mainitun lain voimaantuloa.

Työvoimaviranomainen hoitaa 1 momentissa tarkoitettujen tukien ja korvausten maksamiseen ja takaisinperintään liittyvät toimet lukuun ottamatta työllisyyspoliittista avustusta, jonka maksamiseen ja takaisinperintään liittyvät toimet hoitaa kehittämis- ja hallintokeskus.

12 §

Muutoksenhaku koskevat siirtymäsäännökset

Päätökseen, joka on tehty ennen työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain, työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantuloa, haetaan muutosta mainittujen lakien voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain, työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantullessa tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden käsittelyyn muutoksenhaussa sovelletaan mainittujen lakien voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos tuomioistuin kumoaa päätöksen, joka on tehty ennen työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain, työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muuttamisesta annetun lain voimaantuloa, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tällä lailla voimaantuvien säännösten mukaisesti.

13 §

Muussa lainsäädännössä olevat viittaukset

Jos muualla lainsäädännössä viitataan:

1) julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettuun lakiin, sen katsotaan tarkoittavan työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia;

2) työllistymistä edistävään monialaisesta yhteispalvelusta annettuun lakiin, sen katsotaan tarkoittavan työllistymisen monialaisesta edistämisestä annettua lakia;

3) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettuun lakiin, sen katsotaan tarkoittavan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annettua lakia.

Jos muualla lainsäädännössä viitataan kehittämis- ja hallintokeskukseen, sillä tarkoitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskusta.

14 §

Tiedonsaantioikeus ja asiakastietojen käsittely toimeenpanon valmistelussa

Työvoimaviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada työ- ja elinkeinotoimistolta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, kehittämis- ja hallintokeskuksesta sekä työllisyyden edistämisen kuntakokeilussa mukana olevalta kunnalta työvoimapalvelujen toimeenpanon valmistelussa välttämättömät:

1) tiedot työvoimaviranomaiselle siirtyvistä asiakkaista, ei kuitenkaan työvoimapalvelujen asiakastietoja laajemmin kuin asiakkaan palveluprosessin ja palveluiden jatkuvuuden turvaaminen edellyttää;

2) tiedot 6 §:ssä tarkoitetusta henkilöstöstä;

3) tiedot 8 ja 10 §:ssä tarkoitetuista sopimuksista;

4) muut kuin 1—3 kohdassa tarkoitetut tiedot.

Työvoimaviranomainen saa käsitellä 1 momentissa tarkoitettuihin tietoihin sisältyviä henkilötietoja toimeenpanon valmistelussa vain siltä osin kuin se on toimeenpanon valmistelemiseksi välttämätöntä.

15 §

Viranomaisten välinen yhteistyö

Työ- ja elinkeinotoimistojen, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, kehittämis- ja hallintokeskuksen sekä työvoimaviranomaisten on tehtävä yhteistyötä työvoimapalveluiden sujuvan siirron turvaamiseksi.

Työvoimaviranomaisen on työ- ja elinkeinoministeriön pyynnöstä annettava selvitys toimeenpanon edistymisestä.

16 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2023.

Tämän lain 14 §:n 1 momentin 1 kohtaa sovelletaan vasta 1 päivästä elokuuta 2024 ja 13 §:ää 1 päivästä tammikuuta 2025.

Helsingissä 23.3.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Työministeri Tuula Haatainen